

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-28

Ärende
TN 2021-0114

Handläggare
Fredrik Cavalli-Björkman
08-686 3904
fredrik.cavalli-bjorkman@sl.se

Trafiknämnden
2021-05-18, punkt 23

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Svar på skrivelse från (V) angående skyddsglas och trafiksäkerhet

Ärendebeskrivning

Med anledning av skyddsglasinstallationer på bussarna i SL-trafiken har Vänsterpartiet i en skrivelse daterad 2021-01-26 ställt frågor kopplat till trafiksäkerhet. I detta ärende återkommer trafikförvaltningen härmed med svar på dessa frågor.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt skrivelsen från Vänsterpartiet daterad 2021-01-26.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1. Skrivelsen anses besvarad.

Förslag och motivering

1. *Vad har trafikförvaltningen vidtagit för åtgärder för att kunna garantera trafiksäkerheten, för resenärerna, för förarna och för andra trafikanter utanför fordonet?*

Trafikförvaltningen har kravställt till trafikutövarna att skyddsglaslösningen skall vara:

- Utformad med hänsyn till trafiksäkerhet (t.ex. sikt, utrymning, krockskydd)
- Accepterad av relevanta tillsynsinstanser (som t.ex. bilprovningen och Transportstyrelsen)

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-28

Ärende
TN 2021-0114

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Det ska poängteras att huvudansvaret för att säkerställa en trafiksäker beskaftning och ett trafiksäkert framförande av fordonen ligger hos trafikutövaren.

Processen hos trafikutövarna för framtagande av lösningar har innefattat riskbedömningar, tester och provkörningar för att säkerställa att utformningen av skyddsglasen fungerar i trafikmiljön. Detta har prövats av ansvariga tillsynsmyndigheter och trafikförvaltningen är trygga i deras bedömning. Trafikutövare har haft kontakt med Transportstyrelsen i frågan om skyddsglasen, med hänsyn till trafiksäkerhet, föranleder behov av en registreringsbesiktning av fordonen. Besked från Transportstyrelsens utredare var att de inte såg någon nödvändighet i detta. Man hänvisade till ordinarie kontrollbesiktning, som utförs av bilprovningen. Med detta som utgångspunkt har utöver ordinarie årliga kontrollbesiktningar, en extra kontrollbesiktning av bilprovningen av samtliga busstyper med monterade prototyper genomförts. Alla sådana kontrollbesiktningar har hittills samtliga konstaterats utan anmärkningar. Det vill säga, skyddsglasen har godkänts för varje enskild busstyp och vid varje enskild depå.

Trafikförvaltningen har välkomnat och sett positivt på en bred dialog mellan trafikutövare, deras skyddsombud och ansvariga tillsynsmyndigheter.

2. Har trafikförvaltningen fått information om de ökade tillbudsansmälningarna och i så fall hur ser man på dem?

Trafikförvaltningen får löpnade information från trafikutövarna om incidenter och tillbud. Det kan noteras att trafikförvaltningen ställer krav på att händelser av allvarlig karaktär skall inrapporteras till trafikförvaltningen. Tillbud av mindre allvarlig karaktär, till exempel kraftiga inbromsningar eller en punktering, rapporteras med andra ord vanligtvis inte in.

Genomgångar av rapporterade incidenter har inte påvisat att skyddsglas varit en bidragande faktor till det inträffade. Det finns heller inga andra indikationer att något tillbud varit kopplat till skyddsglasen. Vintervädret har givetvis påverkat antalet händelser under det första kvartalet men antalet är inte fler under denna period än under jämförbara vinterperioder tidigare år.

3. Hur har förarnas kunskaper och synpunkter tagits till vara vid framtagandet av lösningen med skyddsglasen?

Trafikförvaltningen var tydlig i sin kravställning mot trafikutövarna att framtagna lösningar ska vara förankrade med fackliga representanter och förarkollektivet. Vår uppfattning är att detta har skett. Vi har fått återkoppling allmänt att förarkåren är

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-28

Ärende
TN 2021-0114

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

nöjda med skyddsglaslöningen. T.ex. genomförde Keolis (som bl.a. ansvarar för innerstadens trafikering) i februari en intern undersökning som påvisade att en överväldigande majoritet av förarna tyckte att det var en bra lösning.

4. Hur har förarnas arbetsmiljö beaktats vid framtagandet av lösningen med skyddsglas?

Trafikförvaltningen krävde att skyddsglaslösningen ska vara utformad för att uppnå adekvat smittskydd samt utformad även med hänsyn till en i övrigt adekvat arbetsmiljö. Glasen är inte heller tillverkade av plexiglas som har en viss skörhet utan av det mer hållbara materialet polykarbonat som används bl.a. för flygplansfönster. Som nämns i svaret till frågan ovan krävdes också att framtagna lösningar ska vara förankrade med fackliga representanter och förarkollektivet. Processen för framtagande av lösningar har innefattat prototypframtagande, riskbedömningar, tester, omhändertagande av förslag till justeringar, godkännande från skyddsombud (i enlighet med 11§ MBL), kontrollbesiktningar och provkörningar i trafik. Ett antal ärenden har även behandlats av Arbetsmiljöverket för att säkerställa att framtagna lösningar har varit acceptabla.

5. Vad har kostnaden för förvaltningen varit för framtagandet av lösningen med skyddsglas?

Kostnad per installerat skyddsglas beroende på busstyp är ca 10 000 kr - 14 000 kr. För SL:s bussflotta på ca 2 200 fordon blir därmed den totala kostnaden i storleksordningen 25 000 000 kr.

6. Vad beräknas införandet av skyddsglas i slutändan kosta förvaltningen?

Utöver kostnader nämnda i svaret till frågan ovan kan vissa mindre kostnader tillkomma om glas behöver bytas ut pga. skadegörelse samt vid en eventuell avinstallation av glasen.

7. Förväntas lösningen bli permanent?

Ingen utvärdering har genomförts eller beslut har fattats om huruvida lösningen ska vara permanent eller ej. Kravställningen till trafikutövarna var att lösningen ska vara tillräckligt robust för att kunna åtminstone fungera i en period av två år.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-28

Ärende
TN 2021-0114
Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

David Lagneholm
Förvaltningschef

Fredrik Cavalli-Björkman
Chef trafikavdelningen

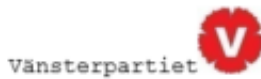
David Lagneholm
Förvaltningschef

Fredrik Cavalli-Björkman
Chef trafikavdelningen

1 (2)

SKRIVELSE
2021-01-26

Trafiknämnden

Angående skyddsglas och trafiksäkerhet

Den 20 januari började de första bussarna med skyddsglas runt förarplatsen trafikera Stockholms innerstad. Först ut är stombusslinjerna med att påstigning och betalning återigen sker fram i bussen. Trafikförvaltningen menar att skyddsglasen möter högt ställda krav gällande smittskydd och säkerhet för både förare och resenärer och att det är väl förankrat med skyddsombud och fackliga representanter. Vidare menar man att det är kostnadseffektivt och möjligt att implementera snabbt.

I Dagens Nyheter den 25 januari kan vi läsa att förarna larmar om att plexiglasets stör sikten så att fotgängare och cyklister riskerar att bli påkörda. Det har också inkommit en JO-anmälan från Kommunal efter en kraftig ökning av antalet tillbudsrapporter som också medfört ett skyddsstopp. Problemen som lyfts är de skarpa reflektionerna i glasen som gör det svårt för föraren att se vad som sker på höger sida av bussen, ett problem som förvärras när det är mörkt ute. Ärendet är fortfarande under handläggning hos arbetsmiljöverket.

Vänsterpartiet har länge krävt att man ska installera kortläsare bak i bussen som vi ser som den mest trafiksäkra lösningen, så resenärerna kan göra rätt för sig och samtidigt som förarna skyddas mot smitta. Vi lämnade in en skrivelse till nämnden i augusti förra året med frågorna vad det skulle kosta att installera biljettläsare vid bussarnas bakdörrar respektive vad det skulle kosta att sätta upp plexiglas till skydd för förarna. Tyvärr har vi ännu inte fått svar på den, men vi vågar ändå anta att det kostar förvaltningen en del att utveckla och sätta upp skyddsglasen.

Med hänvisning till ovanstående vill vi ha svar på följande frågor:

1. Vad har trafikförvaltningen vidtagit för åtgärder för att kunna garantera trafiksäkerheten, för resenärerna, för förarna och för andra trafikanter utanför fordonet?
2. Har trafikförvaltningen fått information om de ökade tillbudsanmälningarna och i så fall hur ser man på dem?
3. Hur har förarnas kunskaper och synpunkter tagits till vara vid framtagandet av lösningen med skyddsglasen?

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-28

Ärende
TN 2021-0114

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

2 (2)

4. Hur har förarnas arbetsmiljö beaktats vid framtagandet av lösningen med skyddsglas?
5. Vad har kostnaden för förvaltningen varit för framtagandet av lösningen med skyddsglas?
6. Vad beräknas införandet av skyddsglas i slutänden kosta förvaltningen?
7. Förväntas lösningen bli permanent?